

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestria duo

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestre alterum -
Cum Indicibus

Strauch, Johann

Jenae, 1674

Cap. VIII. Ad cap. sing. x. de sacra unctione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10241

Summa capituli.

Calliensi. Ita enim legendum est, non Calinensi, qui nusquam terrarum est. - At quid Calliensi Episcopo cum Capitulo Bre-
menfi? Illius enim diœcesis in Marchia Anconitana vertitur, id
est, Piceno annonario. At hæc provincia in diœcesi Vicarii Ita-
liæ est, qui Mediolani morabatur. Quare assentior Cironii li-
bro, de Mediolanensi, non quidem Archiepiscopo, sed Capitulo,
summa autem Capituli est de Calliensi Episcopo, qui quod nun-
quam didicisset Grammaticam, nec legisset opus Ælii, atque adeo
omnino rudis esset, ideo jubetur ab Episcopatu removeri.

CAP. VIII.

Ad cap. sing. x. de sacrâ unctiōe.

S U M M A R I A.

1. *Vera lectio capituli.*
2. *Scriptum est ad Archiepiscopum Trinonitanum.*
3. *Error Gregorianorum.*
4. *Species capituli hujus formatur.*
5. *Brandiruberensis Episcopus.*
6. *De unctiōibus varii generis.*
7. *Unctiō baptismi, ritus antiquus.*
8. *Cur in Ecclesiis reformatis ab-olitus.*
9. *Ceremonia hæc in concilio Laodicensi introducta.*
10. *Oleum sanctum triplex.*
11. *Oleum Catechumenorum.*
12. *Oleum infirmorum.*
13. *De consecratione oleorum, remissivè.*
14. *Formula confirmandi.*
15. *Effectus. Imprimitur character indelebilis.*
16. *Unctiō, sacramentum, Regum non item.*
17. *Baculus Pastoralis, sceptrum, pedum, ferula, cambuca.*
18. *Baculus in degradatione frangitur. Exempla.*
19. *Pontifex non utitur baculo, cum propter historiam, tum rationem mysticam.*
20. *Qualis hæc historia.*
21. *Mystica ratio.*

Vera lectio.

Constituenda nobis ante omnia est lectio. In libris vulgatis vel deest omninò inscriptio, vel Innocentium præfert, sed absque mentione ejus, ad quem rescribitur: Ex gestis ergo Innocentii supplendum. Ex quibus constat, scri-

scriptam esse epistolam hanc ad Archiepiscopum Trinonitanum, *Ad Archiepiscopum*
 Primatem Bulgariae & Blachiae. Errant ergo Gregoriani, qui ad *Trinonita-*
 Patriarcham CPolitanum scriptam notant. Species capituli hae *num.*
 est: Venit ad sedem apostolicam, *quis?* Bracarensis Epi- *Species cap.*
 scopus; Ita respondent libri nostri. Sed perperam. Agitur e-
 nim de quodam Episcopo Graeco, non Hispaniensi, qualis Braca-
 rensis. Quis ergo? Membranae Salanae: *Brambrenn. Bransi. Brandiru-*
benn. Gregoriani *Brandiraben.* probant. Rescribendum ex *ber. Episc.*
 stis Innocentii; Brandiruberenensis. Qui in ordinatione non ac-
 ceperat sacram unctionem, ex consuetudine Bulgariae. Pontifex
 iussit quod deerat suppleri, & per Albanensem Episcopum assi-
 stentibus ei duobus Episcopis secundum morem Ecclesiae Roma-
 nae chrismate inungi. Diversae unctiones in Ecclesia Catholica *Unctiones*
 adhibebantur, nempe in baptismo, confirmatione, consecratione *varia.*
 Episcopi, ordinatione sacerdotum, coronatione Imperatorum &
 Regum, extrema unctione, consecrationibus Ecclesiarum, Altari-
 um & vasorum sacrorum. Unctio baptismi differt a confirma- *Baptismi.*
 tionis unctione, quod illa a quolibet sacerdote, haec a solo Episco-
 po fieri debeat. *c. quamvis. 4. dist. 68. c. presbyteros. 2. dist. 95. c. un-*
S. per frontis chrismationem. b. t. c. quanto. 4. supra de consuet. Ritus *Cur in Eccl.*
 antiquissimus iste in nostris Ecclesiis sublatus est. Ratio fuit, *reformat.*
 quia sub initium reformationis periculum esse videbatur, ne ho- *sublatus.*
 mines simplices fortean chrisma praerferrent ipsi baptismo, cum
 chrisma e re longè pretiosiori constare viderent, quàm bap-
 tismum, cui nuda aqua adhibetur. Instituta autem fuit haec cere-
 monia in concilio Laodicensi. Canon est: *Quod oportet eos*
qui baptizantur, post baptismum inungi super caelesti chrismate, & re-
gni Christi participes esse c. 48. Qui canon est in Codice canonum
 Ecclesiae universae 152. *ὅτι δεῖ τῆς ὀπιζομένης μετ' τὸ βάπτισμα*
χερῶν χρίσματι ἐπιχρῆναι καὶ μετόχως εἶναι τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ χριστοῦ. Igitur secundum ius Canonicum omnes Christiani
 bis ante baptismum unguuntur, oleo benedicto, primum in pecto-
 re, deinde inter scapulas, & bis post baptismum in confirmatione,
 scilicet chrismate sancto in vertice & deinde in fronte. Est enim
 oleum sanctum triplex, quod per Episcopos in die Coenae Domini *Oleum san-*
cto. Eū triplex.

De primo. solenniter consecratur, de quibus oleis *in can. un. h. t.* Primum oleum chrisma sanctum dicitur, quod fit ex oleo olivarum & balsamo, die coenae domini ab Episcopo precibus & signo crucis inhalatione & salutatione confectum, cum quo & benedicuntur fontes baptismatis, calix, patera, altare, puer baptisatus in vertice & fronte, & Episcopi, qui consecrantur in manibus & capitibus. *d. can.* Et Pontifex quidem Romanus in capite ungitur, ut demonstretur principatus ecclesiae; ut ait Innocentius noster *h. t.* Et omnes fideles baptisati, cum confirmantur. Hoc oleum singulis annis est consecrandum & innovandum, & mittitur ab Episcopis ad subditos sibi Presbyteros. *can. 122. de consecrat. dist. 4.*

Alterum oleum Catechumenorum. Alterum oleum sanctum dictum est oleum Catechumenorum, quo inunguntur baptizandi inter scapulas & in pectore, & manus sacerdotis, cum ordinatur, & Principes & Reges in brachio, dextro & humero. *cap. un. §. Unde in humero. h. t.* Item Ecclesia & altare ante chrisimationem.

Tertium infirmorum. Tertium oleum sanctum dicitur infirmorum, ex puro oleo olivae, quo moribundi in articulo mortis unguuntur, de quo *infra tit. de extrem. unct.* De consecratione horum oleorum, formulam & ritibus consecrationis & aliis tractat Gvilielmus Durandus *lib. 5. Ration. div. off. c. 74.* Forma conferendi chrisma habetur in Pontificali, ut dum chrismate fit crux in fronte confirmati dicat

Formula confirmandi. Episcopus: *Ego consigno te signo crucis & confirmo te chrismate in nomine Patris.* Inde accedit & manus impositio. *can. de his. 3. can. manus. 4. de consecr. dist. 5.*

Effectus. Effectus est, ut unctione Pontificis imprimatur ita character, qui deleri & tolli non possit, ideoque olim Pontifices mitram suam, seu Cidarim movere, & caput detegere prohibebantur. *c. 21. Levit. την κεφαλήν σου ἀποκιδεῶσθαι, caput suum non decidet, ut vertunt septuaginta.* Hæc unctio Episcoporum statuitur esse sacramentum: Unctio autem Regum non est sacramentum, nec imprimit characterem, sed est duntaxat ceremonialis, seu solennitas.

Baculus Pastoralis. Consecrationem sequitur traditio baculi Pastoralis, quia baculus est signum Pastoralis dignitatis. *can. Nullus Episcopus de*
Con.

Consecrat. dist. 1. potestatis ligandi & solvendi. Innocentius III. lib. 2. regest. epist. 29. Et olim Episcopi à Principibus per baculi Pastoralis traditionem de rebus Episcopatus investiebantur. Hic baculus & virgo Ivoni *epist. 8. & 236.* & ferula pastoralis apud Rheginonem *chron. lib. 2.* & sceptrum ab Ottone Frisingensi *lib. 2. c. 6.* Et pedum pastorale, & cambuca vocatur. Unde in degradatione demitur, uti in degradatione Benedicti, cui Leo VIII. Pontifex discidit pallium, & baculum suffregit, teste Rheginone. *lib. 2. chronici.* Et in degradatione Photii ei ademptus est baculus in synodo CPTanâ *8. act. 7.* Sic & deposito restituto, omnia illi reddebantur. *can. 27. Concilii Toletani IV.* Pontifex autem Romanus non utitur baculo pastorali, cum propter historiam, inquit Innocentius, tum propter mysticam rationem. *Quæ Pontifex cur non utitur baculo.*

verò Historia illa? Explicat eam Innocentius noster mysteriorum missæ *lib. 1. c. 62.* & Guillelmus Durandus *in rationali lib. 3.* Nimirum B. Petrus Apostolus Martialem discipulum suum (quem dominus inter discipulos constituit, cum diceret: Nisi efficiamini sicut parvulus iste, non intrabitis &c.) misit cum quibusdam aliis ad prædicandum Germanis, quo in via ad viginti diætas defuncto, Fronto collega ejus rediit ad nunciandum hoc Petro. Cui Petrus: Accipe hunc baculum, & tangens illum dic: Surge in nomine Domini & prædica. Ille verò in quadragesimo die à tempore mortis illius tetigit eum, & surrexit, & prædicavit. Et ita Petrus baculum à se removit, & subditis dedit, nec recuperavit. Aliter recensetur alibi. Nempe B. Petrus misit baculum suum, Eucherio primo, Trevirorum episcopo, quem una cum Valerio & Materno ad prædicandum Evangelium genti Teutonicæ destinavit. Cui successit in Episcopatum Maternus, qui per baculum Petri de mortuis suscitatus fuerat. Quem baculum usque hodie Trevirensis Ecclesia servat. Et ideo Papa in illâ diœcesi utitur baculo, & non alibi. Mystica ratio vel hæc redditur, quod quia baculus Episcopalis in summitate est curvus, quasi ad attrahendum, ideo in Romano Pontifice eo non sit opus, quia nullus ab eo finaliter divertere possit. Vel, quia per baculum designatur coërcitio, quam ceteri quidem Episcopi ab homine recipiunt, ideo.

ideo & à suis superioribus baculos recipiunt. Romanus verò Pontifex, quia potestatem à solo Deo habet, ideò baculo non utitur. Ita Durandus. Vel quia creditur esse signum limitatæ jurisdictionis, at Pontifex universalem præterdit. Vel denique in odium investiturarum per virgam, quam damnaverunt semper Pontifices, eos abjecisse baculum videntur. Consecrationem Episcopi sequebatur investitura Regalium, quæ fiebat à Principe, per traditionem annuli & baculi pastoralis temporalis.

CAP. IX.

Ad cap. 1. & 2. x. de sacram. non iterand.

S U M M A R I A.

1. *Supplenda inscriptio.*   3. *Legendum: Capitulo Bremensi.*
2. *In inscriptionem inquiritur.*   4. *De Waldemaro intruso.*

*Inscriptio
suppletur.*

*Waldemaro
intrusus.*

IN inscriptione capituli 1. addendum ex compilatione tertiâ Episcopo, Heliensi Episcopo. Quod etiam Gregoriani monere anticipaverunt. Capitulum secundum, editione vulgata, inscribitur: Archiepiscopo Londoniensi, vel Lugdunensi. Nec Correctores Romani mutarunt. At in MStis dirigitur Capitulo Bremensi, & rectè. Agitur enim de Waldemaro in sedem Archiepiscopalem Bremensem intruso. Hic Waldemarus filius fuit Canuti, qui se Daniæ Regem mentiebatur, contra Waldemaram, verum Daniæ Regem, & dum esset Slesvicensis Episcopus, regnum sibi voluit usurpare. Rex verò captum eum in vinculis detinuit. Inde liberatus Hartvico Bremensi Archiepiscopo anno 1207. defuncto, spretis Hamburgensibus, ad quos jus suffragii ab antiquo pertinebat, Bremenses Waldemaram, jam olim Slesvicensem episcopum, at nunc abdicatum, Bononiæque studiis literarum incumbentem elegerunt. At Waldemarus re desperatâ ad inimicas Pontifici Innocentio III. partes Ottonis Imp. transiens, ope Bernhardi Saxoniz Ducis, contra Gerhardum Osna-brugensem Episcopum à Bremensibus postulatam & ab Innocentio III. confirmatum, inducitur. Vide Abbatem Stadensem, Kranzium *lib. 7. metrop. c. 31. & Saxon. lib. 7. c. 27.* historiam Archiepisc. Bremens. *p. m. 108.*

CAP.